

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut, kuntalaiset ja muut kuulijat

Olemme tänään kokoontuneet hyväksymään Jämsän kaupungille uuden strategian tästä vuodesta, vuoteen 2025 saakka. Tämän strategian tarkoituksena on luoda perusta niille päätöksille, joita teemme tulevina vuosina. Tänään olemme hyväksymässä myös ensimmäisen uuden muotoisen talousarvion Jämsän kaupungille, sosiaali- terveys ja pelastuspalveluiden siirtyessä hyvinvointialueen hoidettavaksi vuoden vaihteessa.

Järjestys on looginen, ensin on oltava strategia, jotta siitä voidaan johtaa talousarvio, jolla sovittua strategiaa voidaan edistää. Itse talousarviokirja alkaa taloussuunnittelun lähtökohdista, joissa mainitaan, että kaupungin tavoitteena on tasapainoinen ja terve talous, joka mahdollistaa kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian toteuttamisen. Nämä asiakirjat eivät siis ole jäämässä pölyttymään kenenkään hyllylle, vaan ne antavat meille kehyksen, jonka sisällä toimimme. Meidän sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä kannattaa näiden molempien hyväksymistä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus on merkittävä ja vaikuttaa kuntien rooliin merkittävästi. Tämän muutoksen odotetaan tuovan kunnille parempaa ennustettavuutta ja pitkäjännitteisyyttä kunnille jäävien tehtävien hoitamiseksi. Kunnan tehtäviin jää siis tämän uudistuksen jälkeen entistä suuremmassa roolissa peruskoulusta- varhaiskasvatuksesta ja elinvoimaisuudesta huolehtiminen ja niihin panostaminen.

Kuntien tehtävät tulevat muuttumaan myös tämän jälkeen, kun kunnille mahdollisesti siirtyvä TE palveluiden järjestämisvastuu siirtyisi kunnille vuoden 2025 alussa. Päättäjien ja virkamiesten on siis kiinnitettävä talouden pitoon erityistä huomiota tulevien vuosien kuluessa, koska muutama vuoteen meillä ei ole saatavilla vertailukelpoisia tietoja edellisiin vuosiin verrattuna.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut

Muullakin voi asua, mutta miksi?

Näin meidän strategia alkaa. Tämä kysymys on osuva. Meillä on virkeä, hyvinvoiva, turvallinen ja palveleva kaupunki. Tavoitteemme tämän strategian mukaan on luoda edellytyksiä osaamiselle, kansainvälistymiselle, työpaikkojen syntymiselle ja yrittäjyyden kasvulle. Me demarit toivomme, että jokainen voisi näihin tavoitteisiin sitoutua. Meidän on kyettävä strategian mukaisesti houkuttelemaan uusia yrityksiä, osaavaa työvoimaa ja matkailijoita kaupunkiimme, eikä torpata tai pitkittää investointeja ja kehittämistä turhilla valituksilla ja korsien halkomisella. Meillä on oma roolimme siinä, että kukaan ei halua muualla asua ja siinä, että teemme toimia, jotka mahdollistavat onnistumisia ei lannistumisia.

Strategian loppupuolella on meidän palvelulupaus. Siinä lupaamme kuunnella ja ratkaista kuntalaisten asioita. Lupaamme olla ystävällisiä ja palvella positiivisella asenteella ja vastata yhteydenottoihin viipymättä.

Lupaus on kova, mutta kun jotakin lupaamme on siitä pidettävä kiinni. Meidän päättäjien on muistettava tämä lupaus myös silloin, kun tämän lupauksen lunastamiseksi on tehtävä toimia.

Arvoisa puheenjohtaja

Kuntatalouksien yleiset näkymät ovat epävarmat. Venäjän aloittama hyökkäyssota Ukrainaa kohtaan näkyy meilläkin kohonneina energiamaksuina, ruuanhinnan nousuna, pakolaisten määrän kasvamisena ja uhkana on luisuminen taantumaan. Kaipolan tehtaan lakkauttaminen näkyy meillä vielä korkeampina työttömyyslukuina kuin muissa vastaavissa kaupungeissa Keski-Suomessa, lisäksi tehtaan lakkauttaminen tulee näkymään pienenevinä verotuloina. Me sosiaalidemokraatit olemme kuitenkin hyvin tyytyväisiä siihen, että valtio on myöntänyt Jämsän kaupungille rakennemuutostukea, jotka mahdollistavat useita projektiluonteisia määrärahoja, joilla voimme tehdä toimia mm. Kaipolan tehdasalueen uuteen nousuun saamiseksi ja uusien työpaikkojen luomiseksi Jämsässä.

Korkojen noustessa ja korkomenojen kasvaessa voimme kuitenkin olla tyytyväisiä siihen, että emme ole lähteneet samanlaiseen velalla elämiseen kuin monissa muissa Keski-Suomenkin kunnissa on tehty. Tässä kohtaa voimmekin varmasti kaikki kiittää talouspuolen tarkkuutta ja sitä tapaa, jolla investointeja on pyritty aikatauluttamaan ja mitoittamaan kantokykyimme mukaisiksi.

Meillä Jämsässä kahden prosenttiyksikön koronnousu tarkoittaa 0,5 miljoonan euron vuosittaista lisäkustannusta, joka on suoraan pois käyttötaloudestamme. On ennustettu, että kuluvan vuoden lopussa meillä on lainaa noin 1450 euroa/asukas, kun esimerkiksi Laukaassa velkaa oli viime vuonna noin 5500 euroa asukasta kohden ja Keuruulla 6200 euroa/asukas, Jyväskylässäkin vastaava luku oli noin 2400 euroa per asukas. Lainamääräämme voidaan pitää siis kohtuullisena, viime vuoden tilinpäätösten mukaan meillä oli Jämsässä 5. vähiten lainaa muihin Keski-Suomen kuntiin vertailtuna.

Tulevien vuosien investointitarve tulee kyllä meitä haastamaan. Tässä talousarviossa olemme varanneet sairaalan peruskorjaukseen useita miljoonia euroja, mutta vuokrasopimus hyvinvointialueen kanssa on voimassa vain kolme tulevaa vuotta eikä jatkosta sen jälkeen ole varmuutta. Elinvoimamme ja kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden kannalta on kuitenkin ensiarvoisen tärkeää pitää huolta siitä, että terveydenhuollon palvelut pysyvät Jämsässä monipuolisina ja hyvinä. Päiväkotien vaatimat investoinnit on puolestaan harkittava tarkasti laskevan tarpeen mukaisiksi.

Ensi vuoden talousarviossa toimintakulut ovat kokonaisuudessa noin 76 miljoonaa euroa, joista sivistystoimen kulut ovat 41 miljoonaa euroa ja elinvoimatoimialan reilut 18 miljoonaa euroa. Kun katsomme peruskoulujen oppilasennustetta, jossa lukuvuodesta 2025 - 2026 eteenpäin oppilaiden määrän ennustetaan vähenevän noin 100 lapsella joka vuosi, voimme vain todeta, että tarkkana joudumme olemaan taloudenpidossa ja suunnitelmia tehdessä.

Kaupungille kertyvien verotulojen määrä tulee siis radikaalisti vähenemään mm. sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen ja Kaipolan tehtaan lakkauttamisen vuoksi. Vuonna 2021

Keski-Suomen maakunta oli verotuloissa maakuntien alhaisimpien joukossa, tuolloin vain Jämsä ylitti koko maan tason maakunnassamme verotulojen osalta. Jos emme saa kurottua työllisyysastetta paremmaksi ja luotua kaupunkiin uusia työpaikkoja voivat nämä luvut olla vain kaunis muisto.

Arvoisa puheenjohtaja

Tarve jatkuvalle kehittämiselle ja kehittymiselle koskee siis koko kaupunkia ja kaupunki organisaatiota. Pandemia ja sen jälkeinen aika on opettanut meitä uudella tavalla etätyön mahdollisuuksiin ja Jämsä Tehdas on yksi loistava esimerkki siitä, kuinka etätyötä voidaan tehdä yhteisöllisesti ja verkostoja luoden. Tätä samaa mallia tarvitsemme kaupungin toimintojen kehittämiseen. Toimintojemme kehittäminen voisi tarkoittaa myös vuonna 2009 hyväksytyn rakennusjärjestyksen saattamista tällä vuosikymmenelle.

Tehtävämme on mahdollistaa terveellinen ja turvallinen työskentely, koulu- ja oppimisympäristö ja varhaiskasvatuksemme on pyrittävä olemaan mahdollistava ja joustava. Meidän on huolehdittava yritystemme toimintakyvystä tässä kaupungissa ja esimerkiksi Patrian kasvavat mahdollisuudet tulevaisuudessa on saatava lunastettua ja sen toimintaympäristön houkuttelevuuteen ja saavutettavuuteen on tehtävä kaikkien toimijoiden kanssa hyvää yhteistyötä.

Jämsän sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä haluaa kiittää kaupunkilaisia, yrityksiä, kaupungin työntekijöitä, strategia ja talousarvio prosessissa mukana olleita ja toivottaa kaikille hyvää Joulun aikaa ja hyvää Uutta Vuotta.

Lupaamme olla tekemässä Jämsästä turvallista, toimivaa ja vastuullista yhteisöä avoimesti, palveluhenkisesti, kestävästi ja yhteistyökykyisesti arvojemme mukaisesti.